

Rudolf Steiner Skolen Kvistgård
Kvistgård Stationsvej 2 A-B
3490 Kvistgård - Tlf. 49 13 96 87

Om Evaluering på Rudolf Steiner Skolen i Nordsjælland

Skolestyrelsen:

I Danmark har alle forældre en grundlovssikret ret til at vælge selv at sørge for deres børns undervisning.

Som forældre er man ikke forpligtet til at indskrive sine børn i folkeskolen, hvis man sørger for, at børnene på anden vis modtager en undervisning, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

De frie grundskoler er en af de muligheder, som forældre kan vælge for deres børn, så de opfylder undervisningspligten.

En fri grundskole har mulighed for at tilrettelægge og gennemføre en undervisning, som bygger på skolens overbevisning. Den enkelte skoles pædagogiske tænkning og læringssyn kan komme til udtryk på vidt forskellige måder inden for lovens rammer.

Der er i alt cirka 500 frie grundskoler, som repræsenterer en bred vifte af pædagogiske tænkninger. Skolerne skal løbende og som en integreret del af undervisningen foretage evalueringer af elevernes udbytte af undervisningen.

Løbende evalueringer ligger ud over den evaluering, som elevernes eventuelle prøver og standpunktskarakterer er udtryk for. Der stilles således krav til, at skolerne gennem hele skoleforløbet evaluerer elevernes udbytte af undervisningen. Skolerne bestemmer selv, hvilke evalueringsformer der vil være hensigtsmæssige i forhold til fag, undervisningens tilrettelæggelse, klassetrin mv.

Skolerne skal også regelmæssigt evaluere den samlede undervisning. Denne evaluering skal ses i sammenhæng både med de løbende evalueringer af elevernes udbytte af undervisningen og med kravet til skolerne om at give en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Skolen vælger selv form og metode for evalueringen. Formen og metoden kan skifte fra gang til gang. Herudover skal skolen udarbejde en plan for opfølgning på evalueringen. Skolen fastsætter selv formen på opfølgningsplanen.

Følgende evalueringsformer praktiseres på skolen:

- Fortløbende uformel mundtlig evaluering i alle fag, hvor eleverne bliver gjort opmærksom på deres motivation, forberedelse og opnåede resultater, tilpasset elevens klassetrin. På baggrund heraf samtales i de ældre klasser med eleven om udviklingsmuligheder.
- Skolen har hver dag blokundervisning fra kl. 8.00 – 10.00. Blokundervisningen er af tre til fire ugers varighed i fag som matematik, dansk, geometri, geografi, historie, biologi, kemi, fysik, kunstbetragtning, hvorefter de andre fag følger med lektioner á 45 minutters varighed.

I hvert fagblok, kaldt hovedfagsperiode, udarbejder hver enkelt elev selv sine periodehæfter som skriftlige rapporter over de bearbejdede emner og temaer. Disse periodehæfter bliver bedømt og kommenteret af læreren efter hver periode. Herigennem foregår en periodevis evaluering af elevens skriftlige arbejder og mundtlige indsats.

- I anden halvdel af skoleåret i 9. klasse udarbejder eleverne en engelsk månedsopgave på 8-10 computerskrevne sider om en selvvalgt biografi. Denne bliver fremlagt for 8. til 12. klasse i et foredrag på engelsk af ca. 10 minutters varighed. Både det skriftlige arbejde og foredraget bliver bedømt og indgår som en selvstændig del i 10. klasses (fremover 9. klasses) samlede evaluering, som kaldes vidnesbyrd.
- I 10. klasse skal eleverne bearbejde et selvvalgt emne, såvel teoretisk, som kunstnerisk/praktisk i en selvstændig kvartalsopgave. Arbejdet skal udføres, udover det normale skolearbejde, i fritid og i samråd med en tildelt vejleder. Kvartalsopgaven afsluttes med en fremlæggelse overfor skolens elever fra 8. – 12. klasse og deres lærere. Kvartalsopgaven bliver anmeldt og vurderet og fremstår særskilt i 10. klasses vidnesbyrd.
- I 9. klasse skal eleverne i løbet af deres to ugers erhvervspraktikforløb udarbejde en erhvervspraktikrapport om arbejdsstedets organisation og samfundsmæssige funktion. Denne rapport bedømmes efterfølgende af den praktikvejledende lærer.
- I de ældste klasser er det almindeligt, at lærerne bruger tests ved afslutning af fagblokkene.
- Skolen afholder seks månedsfester om året, hvor de forskellige klasser fremviser eksempler fra undervisningen for forældre, lærere og øvrige elever. Disse månedsfester bliver evalueret på de efterfølgende lærerkonferencer.
- Fra 1. til 7. klasse afholdes årlige skole-hjem-samtaler.
- Fra 8. til 12. klasse afholdes en til to gange årligt såkaldte lærer-elev-samtaler af 30 minutters varighed, med forældrene som tilhørere. Her præsenteres eleven for et samlet indlæringsbillede, fagligt, socialt og personligt, baseret på forudgående udtalelser fra alle involverede faglærere. Dette sammenlignes med elevens selvevaluering. På baggrund heraf aftales indsatsområder hvor elevens faglige kundskaber og sociale evner kan styrkes og udvikles.
- På de ugentlige torsdagskonferencer/lærermøder er individuelle elevbeskrivelser/klassebeskrivelser et fast punkt på dagsorden. Her tales om den undervisningsmæssige situation, om klassen/eleven kan leve op til de forventede krav til kundskaber og kompetencer, altså det hidtidige og fremtidige udviklingsbillede.
- Derudover indkaldes enkelte elever med forældre efter behov til samtaler om f.eks. elevens indlæringsituation, sociale relationer eller fravær.
- Eleverne har indtil nu ved afslutningen af skoleåret modtaget et vidnesbyrd i 2., 4., 6., 8, 10 og 12. klasse, fra og med 2009 vil de også få det efter 9. og 11. klasse. Vidnesbyrdet indeholder en beskrivelse og bedømmelse af den enkelte elevs faglige, sociale og individuelle standpunkt i alle fag. Dette vidnesbyrd stiles til forældrene i 2. og 4. klasse. I 6. og 8. klasse stiles vidnesbyrdet til eleven selv. Og i skolens ældste klasser, dvs. 9. – 12. klasse, stiles vidnesbyrdet til omverdenen. Her indeholder det udover bedømmelsen af elevens indsats og kompetencer, en opsummering af fagenes indhold (pensumbeskrivelser).
- Eleverne afslutter deres tolvårs skolegang med en selvprøve, en selvvalgt årsopgave. Opgaven skal indeholde både en teoretisk del og en praktisk/kunstnerisk del. Arbejdet skal udføres, udover det normale skolearbejde, i fritid og i samråd med en tildelt vejleder. Årsopgaven afsluttes med en fremlæggelse i salen overfor skolens forældre og lærerne, hvor der efterfølgende kan stilles spørgsmål til opgaven. Årsopgaven bliver anmeldt og vurderet og fremstår særskilt i 12. klasses vidnesbyrd.
- Skolen samarbejder med UU-Øresund, som afholder samtaler med alle elever fra 6. – 9. klasse og enkelte elever i 10. klasse om deres faglige standpunkt, sociale trivsel og individuelle indsats. I denne proces laves elevernes uddannelsesbøger. Efter samtalerne får lærerne tilbagemeldinger om, hvordan UU-Øresund ser eleverne og hvordan de vurderer, at deres behov kan imødekommes i undervisningen.

- Vores oplevelse er, at en skole og dens undervisning dybest set evalueres på om forældrene oplever, at deres barn udvikler sig personligt, fagligt og socialt og det gør det kun, hvis det har det godt. Derfor lægger vi vægt på meget nær kontakt, hvor forældre og lærere taler sammen, hvis et barn i en periode ikke ser ud til at trives. Samme barn kan blive genstand for lærerkollegiets refleksioner omkring, hvordan barnet kan hjælpes og barnet kan afhængigt af alder naturligvis selv involveres. På denne måde søger vi at sikre, at der ikke blot opnås gode faglige slutresultater, men at eleven trives og udvikles som helt menneske gennem hele sin skoletid.

Evaluering af skolens samlede undervisning:

I skolens evaluering af den samlede undervisning tages udgangspunkt i Rudolf Steiner Skolen i Nordsjællands undervisningsplaner, formål og værdigrundlag som formuleret skolens hjemmeside under ”Værdigrundlag – formål etc.”.

Evaluering i forhold til skolens samlede undervisning i skoleåret 2008/09:

For at eleverne efterhånden selv kan tage ansvar for egen læring, er det nødvendigt, at deres vurdering af egne præstationer har bund i virkeligheden. Derfor har vi i dette skoleår besluttet at arbejde på at få et fælles billede af klasserne fra 8. - 12. klasse med baggrund i de evalueringsskemaer, der bliver brugt til forberedelse af lærer-elev samtalerne.

Fremgangsmåde:

Elevevalueringskemaerne gennemgås i klassen med eleverne, og der gives konkrete eksempler for de enkelte områder i skemaet. Herefter udfylder eleverne hjemme skemaerne, hvor der påregnes to timer for at udfylde dem. De udfyldte skemaer afleveres inden lærer-elevsamtalerne til klasselæreren.

Faglærerne udfylder indsats-resultatskemaet og afleverer dem til klasselæreren.

Klasselæreren sammenfatter de enkelte faglærerbedømmelser og elevernes indsats-resultatskemaer i et stort klasseskema for at få et overblik over klassens standpunkt i de forskellige fag, både ud fra lærernes bedømmelser og elevernes selvevalueringer. Disse bliver sammenlignet for at se om elevernes og faglærernes bedømmelser ligner hinanden, eller hvad eventuelle afvigelserne måtte skyldes.

Opfølgingsplan

- Efter hver konsultationsrunde bedømmes på gruppekonferencen, om der er behov for ændrede lærings-, eller evalueringsformer for enkelte elever.
- I slutningen af skoleåret samles erfaringerne og resultaterne fra de forskellige klasser, og der vurderes, om der er behov for at ændre lærings- eller evalueringsformer på de forskellige klassetrin eller i nogle fag.

- I fremtiden vil vi også kunne sammenligne både eleverevalueringer og klasseevalueringer i forhold til foregående år og få et fælles udviklingsbillede.
- Resultatet fremlægges på det sidste bestyrelsesmøde i skoleåret og konklusionen lægges på hjemmesiden derefter.
- Det nye evalueringstema til det kommende skoleår, i forhold til den samlede undervisning, besluttet på de pædagogiske dage inden begyndelsen af det nye skoleår og lægges på hjemmesiden.

Konklusion (forelagt bestyrelsen den 24.8.2009)

I år gennemførte vi elevsamtaler i 8. og 12. klasse med efterfølgende drøftelser på kollegiemøderne, som beskrevet overfor.

Konklusion: Det viste sig at evalueringsskemaerne har været et nyttigt arbejdsredskab i samtaleforløbene og bidrager efterfølgende til at forbedre undervisningssituationen. Der har været stor overensstemmelse mellem elevernes egen vurdering og faglærernes vurdering. I de enkelte afvigende tilfælde blev det afklaret hvad grunden til afvigelserne bestod i. Den positive effekt af evalueringsskemaerne som arbejdsredskab blev endvidere tydelig i den sociale pleje i klasserne, elevernes bevidsthed om deres egen læringsproces, både i forhold til medansvar for undervisningen og udbyttet af samme og nye opmærksomhedsområder for lærerne, f.eks. at den store vægtning af undervisningsprocessen skal også afbalanceres med de opnåede resultater. Disse resultater er så lovende at vi vil forsætte med at gennemføre elevsamtaler på denne måde og er allerede påbegyndt arbejdet i 9., 10. og 11. klasse.

Evaluerings af skolens samlede undervisning i skoleåret 2009/10:

Næste skoleår vil vi gerne sætte fokus på temaet ”vidnesbyrd”, som er en grundlæggende del af eleverevalueringen på vores skole. Der skal evalueres ved hjælp af deliberativ demokratisk evaluering, som beskrevet i ”Hvide sejl” af Peter Dahler-Larsen. Vi vil skabe en fælles forståelsesramme for forældre, de store elever og lærerne ved at invitere forældre fra forældrerådet, de ældste elever fra elevrådet, bestyrelsen og lærerne til et møde om emnet. Inden mødet vil der blive tilsendt materialet til deltagerne om den nuværende praksis og mulige spørgsmål til den, samt opfordring til selv at bidrage med egne synspunkter. Konklusionen fra mødet bliver meddelt bestyrelsen efter mødet og lagt ud på hjemmesiden. Konklusionen indgår i den kommende årlige vidnesbyrdskrivning.

Selvevaluering 2009/2010

Som ovenfor beskrevet havde skolen besluttet at belyse ”vidnesbyrd”, som led i skolens selvevaluering. Dette skulle ske ved deliberativ, demokratisk evaluering.

Dialogmødet blev afholdt den 21. januar 2010 fra kl. 16.00 til kl. 20.00. Der deltog tre elever, tre forældre, der også er bestyrelsesmedlemmer, elleve forældre fra de forskellige klassetrin og 21 lærere. Alle havde på forhånd fået materiale tilsendt, der belyste den nuværende praksis og skolens værdier og målsætning. Efter et oplæg, som belyste fortrin og ulemper ved vidnesbyrdskrivningen, blev deltagerne delt i fem blandede grupper for at tale om hvilke erfaringer, den enkelte havde med vidnesbyrdene, og hvad der måske skulle forandres i fremtiden. Gruppernes samtaler blev efterfølgende refereret i plenum.

Det viste sig, at der var forbavsende overensstemmelse i de fem gruppereferater. De følgende punkter viser hovedemnerne i fremlæggelserne:

1. Ingen var i tvivl om, at vidnesbyrdene havde så stor en værdi, både for dem, der skriver dem, og for dem, som får dem, at de også skulle skrives i fremtiden.
2. Der lever i forældrekrædsen en bekymring for, hvor vidt afgangsvidnesbyrdet kan bruges i forhold til den videregående uddannelse.
3. Der blev henvist til, at det er et gode for samfundet, at skolen er anderledes, at der kan undervises uden karakterer. Det kan være med til at give nye impulser til samfundet.
4. Forældrene udtrykte stor taknemlighed over at få en så kærlig beskrivelse af deres barn og tilkendegav, at det giver en stor tryghed at kunne genkende sit eget barn så tydeligt i vidnesbyrdet.
5. Eleverne føler sig set, opdager talenter og udviklingspotentialer i det spejl, som læreren giver igennem vidnesbyrdet.
6. Det er dejligt at få et helhedsindtryk af eleven.
7. I stedet for konkurrence og sammenligning med andre, er vidnesbyrdet med til en tydeliggørelse af egne fremskridt og mål.
8. Bekymring for at vidnesbyrdet kan være glemt efter sommerferien. Hvordan kan vi aktivt gøre brug af det?
9. Eleverne i overskolen efterlyser en tydeliggørelse af, hvor vigtigt vidnesbyrdet er i lighed med karaktererne for at komme videre i uddannelsessystemet.
10. Lærerne får et helhedsbillede af klassen igennem vidnesbyrdskrivningen.
11. Hvor bliver ikke-undervisningsrelaterede evner nævnt? F. eks. når elever har været primus motor i overskolecaféen eller organiserer overskolestævnet?

Forældrene udtrykte, at det var dejligt at få lov til at være med i disse samtaler, at de er glade for den åbne dialog, som dette møde har været begyndelsen til. De har fundet ud af, at det også er en forældreopgave at integrere tanker om vidnesbyrdene og være med til at bakke op om dem. Det giver en større dynamik, nye aspekter blev tydelige, og det vil sikkert få en positiv virkning ud i hele skoleorganismen.

Handleplan:

Hvad kunne vi tænke os at lave anderledes i fremtiden?

- 1) For at kunne have tillid til, at afgangsvidnesbyrdet kan bruges til elevens videre vej i uddannelsessystemet, er det vigtigt, at forældrene tidligt i skoleforløbet oplyses om, hvilke muligheder de unge har med deres afgangsvidnesbyrd i hånden. Dette skal ikke først ske i overskolen. I år er alle forældre allerede blevet inviteret til at deltage i workshoppen den 6. februar, hvor erhvervsfolk, tidligere steinerelever og uddannelsessteder beretter om deres

erfaringer med afgangsvidnesbyrden og ikke mindst om de kvalifikationer, som elever fra steinerskolerne medbringer til deres videre uddannelse og arbejdsliv.

- 2) Forældrene skal informeres mere om, på hvilken måde vidnesbyrden skal bruges, og hvad der er hensigten med det på de forskellige klassetrin. Følgebrev til vidnesbyrd.
- 3) Følgende forslag om at få større gavn af vidnesbyrden bliver drøftet i over-, mellem- og grundskolekollegiet:
 - a) Sendte vidnesbyrden lidt tidligere ud og derigennem have tid til dialog omkring det inden sommerferien.
 - b) Bede forældrene om at læse vidnesbyrden sammen med eleven i slutningen af sommerferien.
 - c) Læse vidnesbyrden som forberedelse inden skole-hjem-samtalen, eller elevsamtalerne.
 - d) I overskolen holde måske et aftenmøde, hvor eleverne kommer forbi alle lærere og aftaler tre indsatsområder for det kommende halve år.
 - e) Flere kvartalsopgaver?
 - f) Snakke om vidnesbyrd på forældremøder.
 - g) De ældste elever skriver selv deres vidnesbyrd og bytter med læreren. Udvikling af selvevaluering for elever.
- 4) Lærerne lægger i vidnesbyrdene mere vægt på mulige udviklingsområder.
- 5) Det kunne være en fremtidsmulighed, at vidnesbyrden bliver en del af portfolio. På denne måde ville eleverne også kunne vise deres ikke-undervisningsrelaterede evner og kompetencer.
- 6) Blive aktivt og fortælle udadtil om erfaringerne med vidnesbyrd, f.eks. i læserbreve. Hvem gør det?